

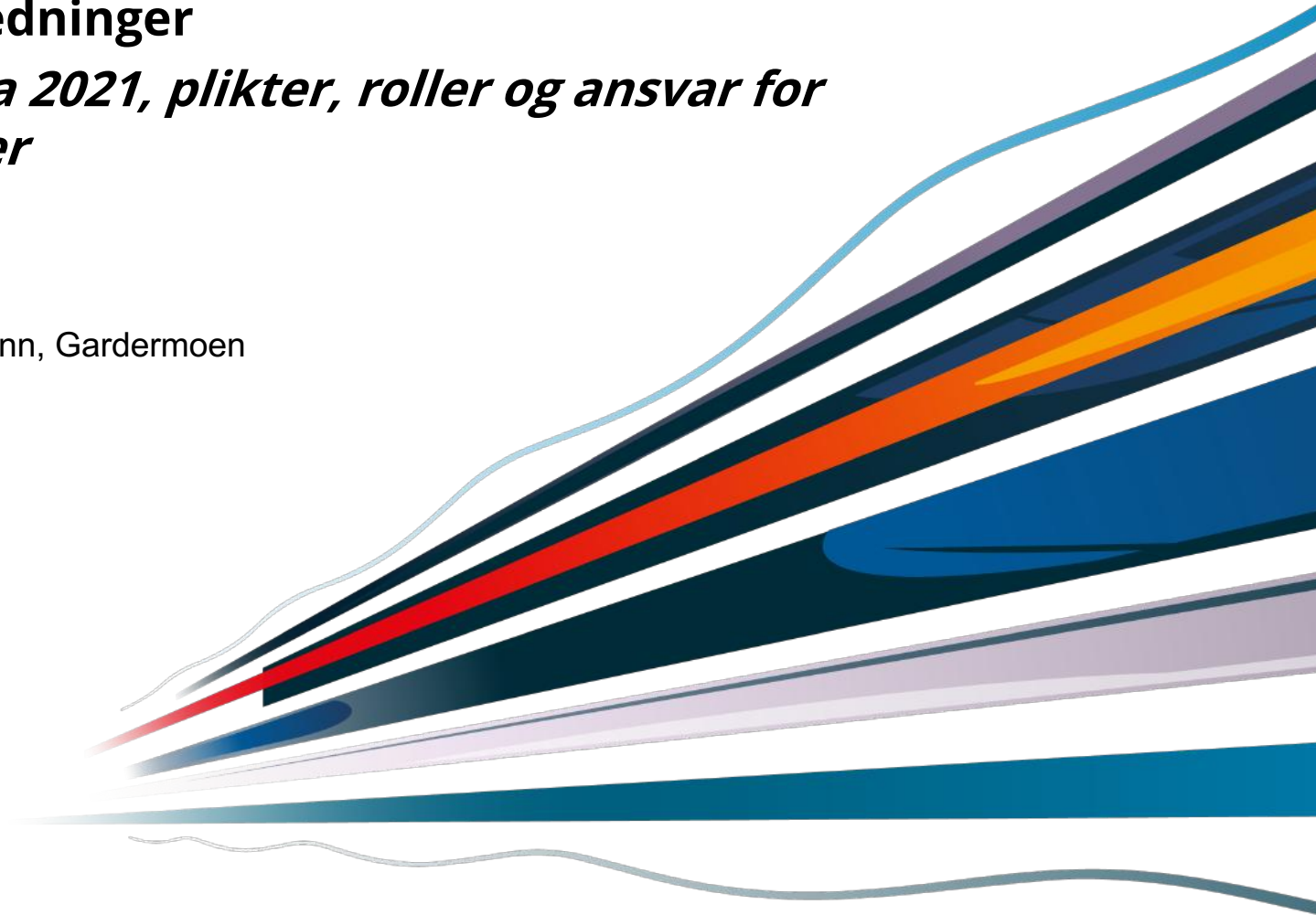
Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Registrering av vann- og avløpsledninger

- Nytt regelverk og veiledning fra 2021, plikter, roller og ansvar for ledningsaktører og myndigheter

Fagdirektør Magnar Danielsen

VA-jus konferanse 24. november 2021, arr. Norsk Vann, Gardermoen

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Bakgrunnen for forskriften

- Ivareta og beskytte viktige tjenester og verdier
 - Nedgravd infrastruktur har samfunnskritiske funksjoner
 - Anleggene har høy gjenanskaffelsesverdi
 - Bidra til forsvarlig forvaltning og vedlikehold
 - Sikre enkel og effektiv tilgang til informasjon for planlegging og utbygging
 - Hindre graveskader
- Bygge opp under verdiskaping og høy levestandard

§ 1 Formål

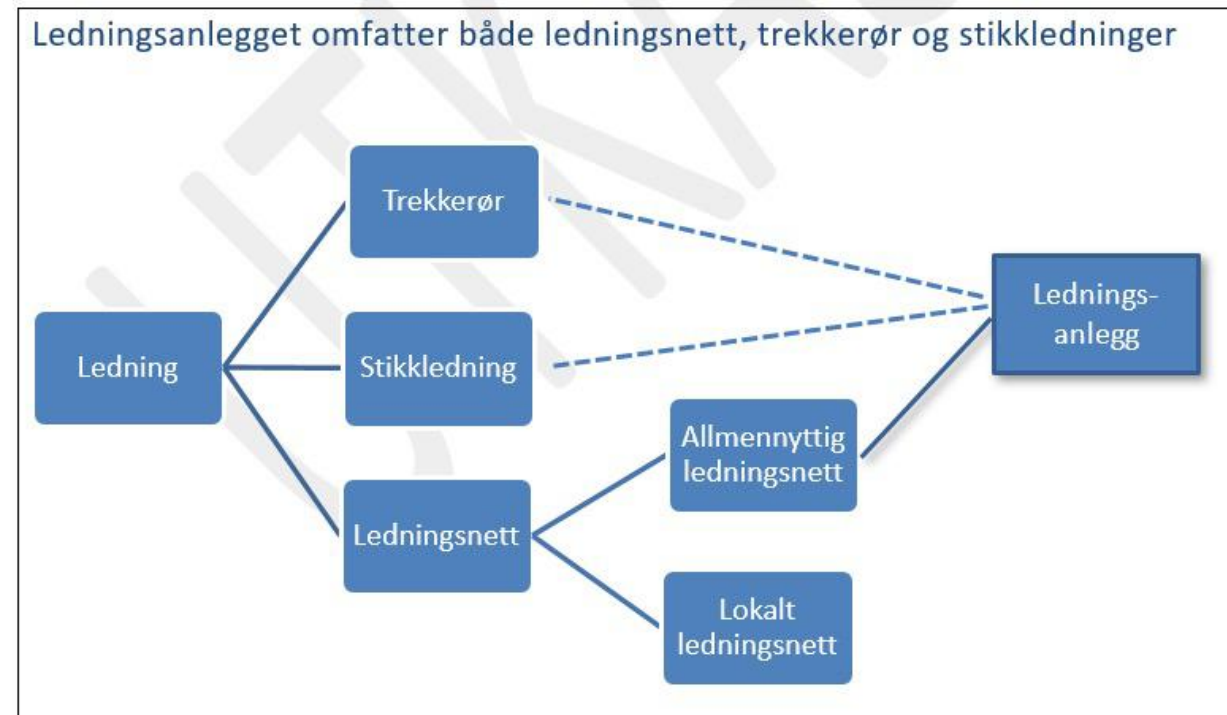
Forskriften skal sikre en nøyaktig og pålitelig innmåling av ledninger og annen infrastruktur i grunnen, sjø og vassdrag, og gjøre det enkelt å få tilgang til denne informasjonen.

Ny ledningsregistreringsforskrift

- Hjemmel i plan- og bygningsloven § 2-3
- I kraft 1. juli 2021
- Følgende regler trer først i kraft 1. januar 2022
 - plikt til tilbakerapportering (§ 6)
 - maksgrense for fortjeneste ved utlevering av opplysninger om plassering av ledningsanlegg (§ 7 tredje ledd)
 - begrensninger i betaling for påvisning (§ 7 fjerde ledd)
- Egen veileder til forskriften
- + standard og to produktspesifikasjoner

Merk

Definisjonene i § 2 er relativt tekniske, men viktige for å fastslå rekkevidden av øvrige bestemmelser

Aktører med ansvar, plikter og rettigheter

- Definerte aktører
 - **ledningseieren** (§ 2 bokstav h)
den som har ansvaret for at et ledningsanlegg fungerer og er i drift
 - **utbyggeren** (§ 2 bokstav i)
den som planlegger eller skal utføre arbeider i nærheten av et ledningsanlegg
- Andre aktører (ikke definert)
 - **sluttbruker** (§ 2 bokstavene c, d og e)
 - **Statens kartverk**
 - **partene** (§ 7 sjette ledd)
 - **eier eller annen rettighetshaver til grunnen der ledningene ligger** (§ 7 tredje ledd)
 - **alle som får tilgang til opplysninger om ledningsanlegg** (§ 8 første ledd)
 - **virksomhet** (§ 8 andre ledd)
 - **mottakeren** av skjermingsverdig informasjon (§ 8 andre ledd)
 - **grunneier** (§ 3 sjette ledd)

Andre aktører og regelverk

- Sentrale aktører som ikke er omtalt i forskriften
 - Tjenesteleverandører
 - Gravemeldingstjeneste
 - Ledningskart og påvisning
 - Stedfesting av ledninger, ev. oppmåling
 - Vegmyndigheten
 - Plan- og bygningsmyndigheten
- Annet regelverk, jf. lex specialis
 - Ledningsforskriften § 14 (jf. veglova § 32)

"Nye ledningstraseer skal innmåles av ledningseier.
Innmålingsdata skal leveres vegmyndigheten."
= levere x, y og z, og i henhold til objektliste i NVDB (Nasjonal vegdatabank)
 - Sektorspesifikt regelverk, så som for el-nett (beredskapsforskriften), fjernvarme, gass osv.
- Veiledning TEK
 - Veiledning til § 15-7 tredje ledd bokstav a (driftssikkerhet og vedlikehold av vannforsyningsanlegg):

"Det er en forutsetning for høy driftssikkerhet at avløpsanlegg er innmålt i både x, y og z koordinater, og dokumentert sammen med annen informasjon av betydning for stedet."

Forholdet til standarden

- Forskriften viser til standarden tre steder:
 - § 4 dokumentasjon av eget ledningsanlegg
 - § 5 utlevering av opplysninger
 - § 6 tilbakerapportering
- Forskriften sier ikke noe nærmere om:
 - innholdet i dokumentasjonen, f.eks. nøyaktighet ved stedfesting
 - dataflyt og utvekslingsformat
 - målemetoder og utstyr (heller ikke standarden sier noe om dette)
- Standardens innhold bestemmes ved konsensus prinsippet i en standardiseringsprosess - den representerer minimumskrav
- Frivillig å bruke standarden? I praksis nei
- Særskilte krav med hjemmel i annen lov vil gjelde foran standarden (og forskriften)
- Det kan finnes supplerende retningslinjer og veiledning innenfor de enkelte fagområdene (f.eks. bransjestandarder fra Norsk Vann)

Kystvakta røsket opp vannledning, men fraskriver seg skyld: - Ikke avmerket

I Torjulvågen: Det var i forbindelse med oppankring uhellet skjedde.

Av Morten Feirud

Publisert: 28.07.21 22:21

Del

Ulykken skjedde i Tingvoll 17. april.

[+](#) For abonnenter

Kystvaktens KV Njord ankret opp i Torjulvågen 17. april i år. Personellet om bord besøkte blant annet Tingvollstøt før de skulle videre for kvelden. Men da fartøyet dro opp ankeret, fikk de med seg en vannledning som forsynte lardanlegget til oppdrettsselskapet Tingvollfisk med sjøvann.

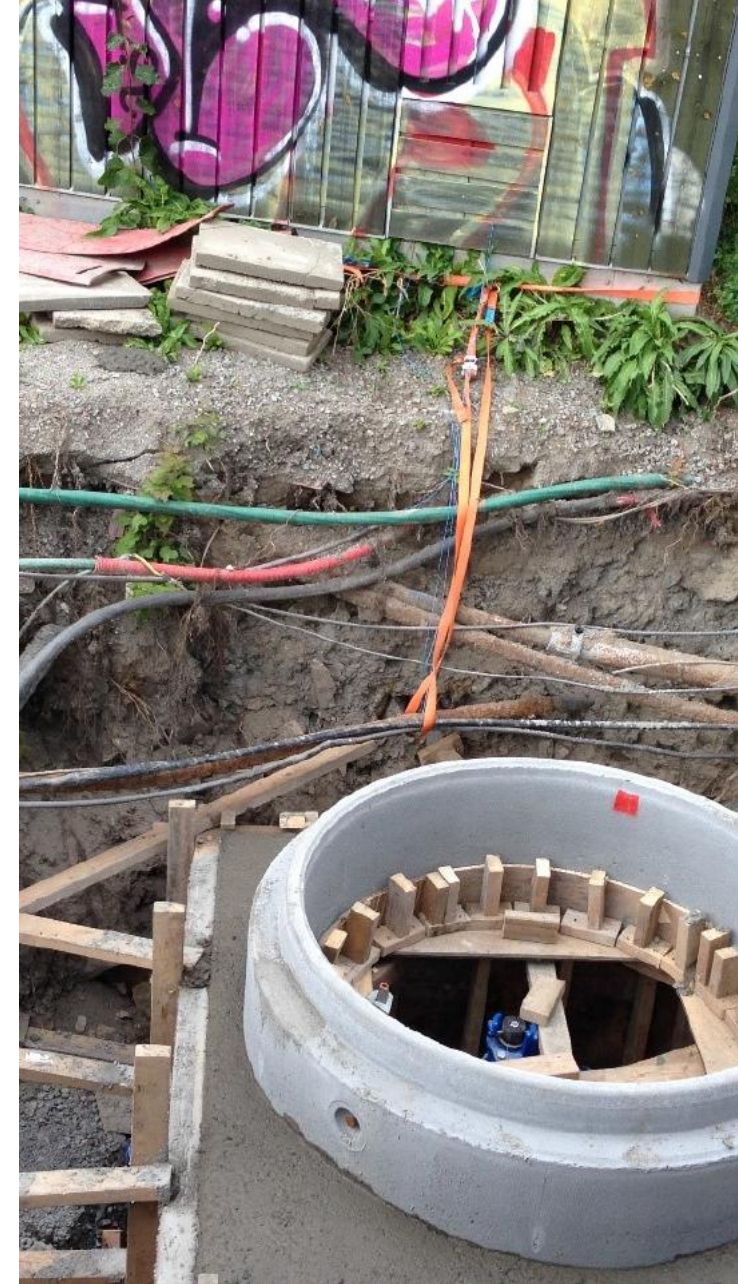
Hovedinnhold

- § 3 virkeområde

- Forskriften gjelder
 - ledninger i grunnen, sjø og vassdrag, herunder stikkledninger og trekkerør, ut til en nautisk mil utenfor grunnlinjene
 - ledninger på eller over grunnen, når ledningen har overdekning (dvs. er skjult)
 - ledninger under bygninger og konstruksjoner
 - ledninger langs veg- og jernbanebruer (min. 3 meter ut fra vegkant)
 - lokalt ledningsnett som ligger i veggrunn (ut til 3 meter fra vegkant)
 - koblingselementer, stigeus mv. på grunnen som har forbindelse til det som ligger i grunnen

Merk at forskriften gjelder

- ledninger som er i bruk
- som planlegges tatt i bruk
- som er tatt ut av bruk

Hovedinnhold

- § 3 virkeområde (2)

- Forskriften gjelder ikke
 - ledninger i luft og master
 - åpne kanaler eller magasiner
 - lokalt ledningsnett (nett med færre enn 20 sluttbrukere)
 - drensledning i landbruket som er koblet til allmennnyttig ledningsnett
 - ledning i bygning eller konstruksjon, herunder i veg- og jernbanetunnel
 - rørledninger i sjø for transport av petroleum

Merk

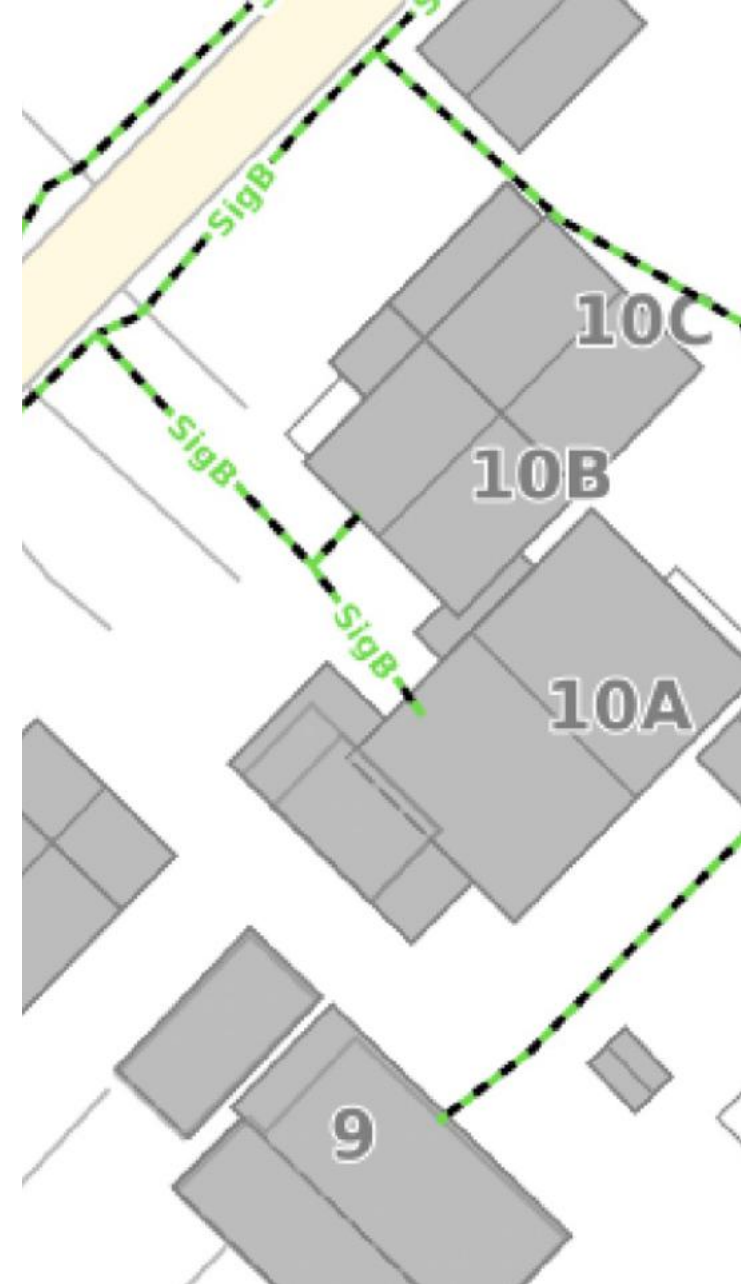
Anlegg med færre enn 20 sluttbrukere er likevel omfattet dersom anlegget er planlagt for flere (f.eks. trinnvis utbygging)

Hovedinnhold

- § 4 dokumentasjon

- Ledningseier har plikt til stedfeste og dokumentere
 - egne nye ledningsanlegg
 - endringer på eget ledningsanlegg
 - egne ledningsanlegg som blir avdekket (blottlagt) hvis de ikke er stedfestet og dokumentert iht. standarden
- Plikten gjelder også for stikkledninger
- Eier av allmenntilgjengelig ledningsnett kan kreve utlevert dokumentasjon fra eier av stikkledning som skal kobles på ledningsnettet
- De nærmere kravene til stedfesting og dokumentasjon fremgår av standard utgitt av Statens kartverk.
 - bl.a. nøyaktighetskrav

Hovedinnhold

- § 5 plikt utlevering av opplysninger

- Gjelder eget ledningsanlegg, med stikkledninger og trekkerør, jf. definisjonen i § 2 bokstav g
- Omfatter også tilkoblede stikkledninger som eies av andre, jf. § 4 tredje ledd
- Gjelder bare anlegg som påbegynt etter 1. juli 2021, og det skal da utleveres informasjon for disse i tråd med standarden
- For eldre anlegg skal ledningseier gi opplysninger om anlegget "*så langt dette er kjent*"
- Krav til utlevering kan fremmes av utbygger eller annen som har saklig behov for opplysningene
- Det er gitt egne regler om opplysninger underlagt taushetsplikt og skjermingsverdig informasjon som er sikkerhetsgradert (jf. § 5 fjerde til sjuende ledd, samt § 8)

Hovedinnhold

- § 5 om påvisning

- Dersom ledningseieren mener at dokumentasjonen ikke er tilstrekkelig nøyaktig eller pålitelig til at vedkommende arbeid kan utføres *uten fare for skade*, skal ledningseieren påvise hvor ledningsanlegget er plassert.
- Plikten til påvisning gjelder ikke for stikkledning som ledningseieren ikke har ansvar for at fungerer og er i drift

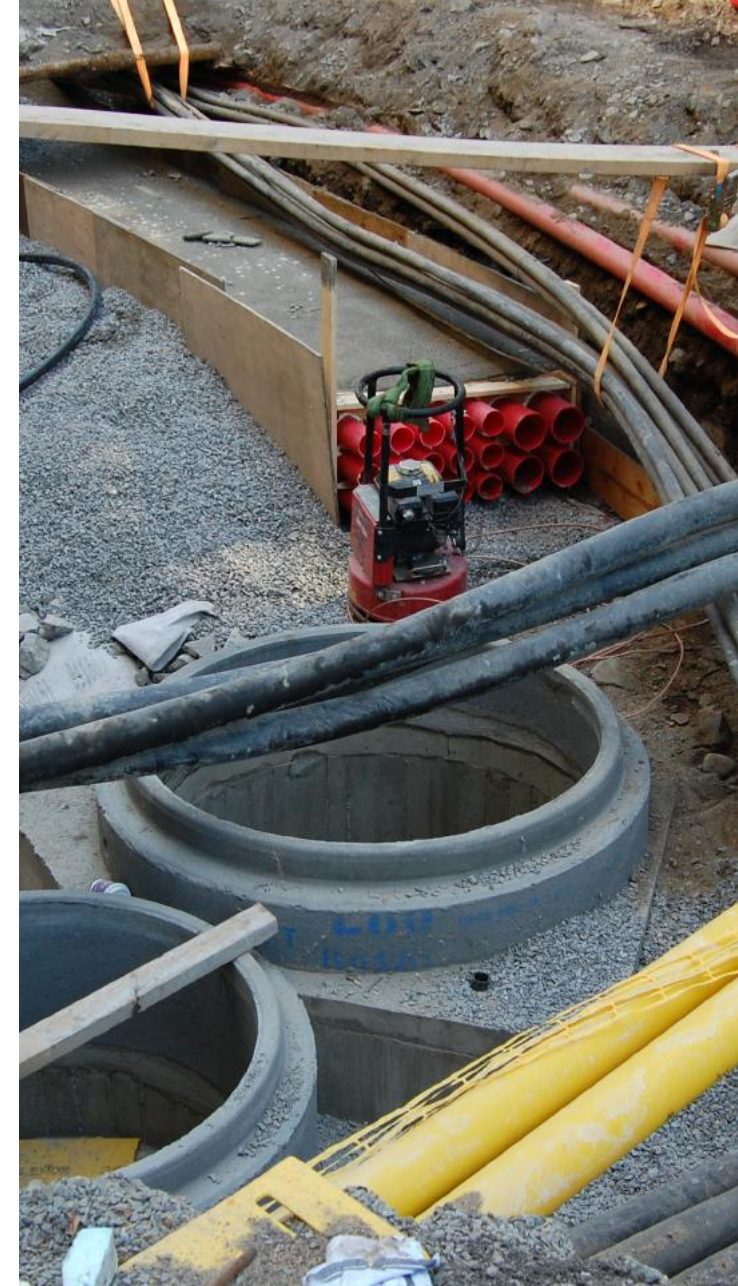
Regler som trer i kraft 1. januar 2022

§ 6 om tilbakerapportering til andre ledningseiere

- Gjelder arbeider som medfører at et ledningsanlegg blir avdekket (blottlagt), flyttet eller endret
- Opplysninger om stedfesting og dokumentasjon skal tilfredsstillende kravene i standarden
- Plikten til tilbakerapportering gjelder ikke ledninger som har ukjent eier

§ 7 tredje og fjerde ledd

- Bestemmelsene om maksimalpris på utlevering av dokumentasjon
- Restriksjonene på adgangen til å kunne kreve betalt for påvisning av ledninger

Særskilt om plan- og bygningsmyndighetens rolle

- Ulovlighetsoppfølging etter pbl.
§ 32-1. Plikt til å forfølge ulovligheter
"Kommunen skal forfølge overtredelser av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven.
Er overtredelsen av mindre betydning, kan kommunen avstå fra å forfølge ulovligheten. Beslutning om dette er ikke enkeltvedtak."
- Plikten til å stedefeste, dokumentere og oppbevare ledningsinformasjon påligger ledningseier
- Neppe hjemmel for å forfølge annet enn unnlatelse av å innhente påkrevd informasjon eller utlevere til den som har saklig behov, jf. lrf. § 5 første ledd
- Aktuelle sanksjoner
 - Pålegg om retting og pålegg om satans (32-3)
 - Tvangsmulkt (§ 32-5)
 - Forelegg om plikt til å etterkomme pålegg eller forbud (§ 32-6)
- Unnlatelse å ikke utlevere informasjon til vann- og avløpsetaten?
- Andre virkemidler
 - Vilkår for ferdigattest? Neppe

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Takk for oppmerksomheten!

magnar.danielsen@kmd.dep.no

Kommunal- og moderniseringsdepartementet